1

О сестро, люба сестро! Між словами
Мені над це, єдине, не знайти.
Коли моря і гори поміж нами,
Будь, як колись, до мене ніжна ти,—
Страждаючи безмірно, до нестями,
Я прагну лиш твоєї теплоти.
Мені ж залишено аж до загину
Світ для блукань і дім твій для спочину.

2

Та світ — ніщо, мені усе — твій дім,
Він — гавань миру, щастя і розради,
Та в тебе інші звичаї, і їм
Я не поставлю жодної завади.
Примхлива доля в підступі своїм
Мене карає люто, без пощади:
Як на морях зазнав негоди дід,
Так на землі я натерпівся бід.

3

Якщо, діставши в спадок грізні бурі,
Зазнав ударів інших я стихій,
Якщо з недогляду у скелі хмурі
Розбився вщент увесь набуток мій,—
Вина моя: бентежний по натурі,
Як завжди, щиро признаюся в ній.
Нестримно мчав я, страждущий в юдолі
Стерничий пильний власної недолі.

4

За похибки несу тягар покут,
Моє життя — війна, бо від колиски
Чи глумиться талан із мене тут,
Чи в крові бунт невигаслого приску.
Я глиняні розбив би ланки пут,
Щоб не терпіть ненависного тиску,
Проте живу, ладен страждать, аби
Спізнати суть прийдешньої доби.

5

На пам'яті моїй — час нетривалий —
Імперії і трони йшли на прах,
А я дивився, і біль років помалу,
Мов сніг під сонцем, танув на очах.
І щось — не знаю, що то — додавало
Мені снаги тинятись по світах.
Отож не марні всі поневіряння,
Хоч ми страждаєм тільки для страждання.

6

Чи то бунтарський пломінь у мені,
Чи, може, холод лютого одчаю
Протест породжує, та в стороні,
Де лагідне підсоння (бо впливає
Воно також на душу), де всі дні
Зимових шат ніхто броні не знає,—
Я знов знайшов той мир і супокій,
Яких не мав у стороні своїй.

7

Тут почуваюсь безтурботним нині,
Як в дні далекі: ліс, квітки, струмок,—
Усе нагадує місця родинні,
Де розум мій був жертвою книжок,
Де серце чисте в щирості дитинній
Сплітало мрій принадливих вінок.
І часом віриться — на те похоже —
Не як тебе! — а все ж любити можу.

8

Альпійський краєвид милує зір,
Вселяючи захоплення і подив,
Та це минуще враження од гір,—
Тут інше щось у тайнощах природи,
Бо і в самітності нема, повір,
Тут відчаю, що скрізь мене знаходив.
А озеро! Ще краще, ніж у нас,
Лиш те мені миліше повсякчас.

9

Якби то ти була отут зі мною!
Та це — лише забаганки пусті,—
Пишався ж я своєю самотою,
А не знаходжу втіхи в самоті.
Не звик я скаржитись! Перед тобою
Долаю всі забаганки оті.
У мудрості також відпливи є,
І чую ось: приплив у очі б'є...

10

Те озеро тобі я нагадав,
Мій дім старий,— усе тепер не наше.
Красивий Леман,— і нема підстав
Гадати, ніби я забув назавше
Місцину ту, де радощів зазнав.
Лихий талан, дідизну відібравши,
Тих образів зітерти не .здолав.
Хоч все уже, що тільки серцю миле,—
Далеко десь або на дні могили…

11

Весь світ переді мною. І, як ласки,
Прошу я у Природи лиш тепла,
Небесних барв, чарівніших од казки,
Щоб сонця й спокою мені дала
І ясний лик явила свій без маски,
Аби жага не вигасла дотла.
Нехай і другом буде, і сестрою,
Аж доки знов не стрінуся з тобою.

12

Усяке б я угамував чуття,
Але не це, якого прагну ревно.
Я тут, як вдома, де мого життя
Почався шлях. Та був би кращим, певно,
Щоб тим шляхом раніш, без вороття,
Пішов од тлуму світського,— душевне
Терзання б оминув, не відав зла,
А ти пекучих сліз би не лила.

13

Далекий марнославству та любові,
Я славу зневажав і поготів,
Вони ж прийшли, непрошені, раптові,
І разом принесли, чого не хтів,
Іменння... А мені, бунтівникові,
Вартніших би хотілося дарів...
Ошукано моє життя нужденне,
Так, як мільйон ошукано до мене.

14

А що майбутнє? Хай не жде воно:
Про нього вже — ніякої турботи!
Таж сам себе я пережив давно,
Зазнавши бур і втіхи, і скорботи.
Життя моє — вогонь, а не багно,
Не прагнув я затишної дрімоти.
Чверть віку лиш — життя мойого лік,
А пережив, що вистачить на вік.

15

Тож будь-що-будь,— я все ладен прийняти,
Минулого не зневажаю теж:
Ясні ж бували в ньому дати
І радощів, та й мук було без меж.
Ну, а сучасне? Краще промовчати,
Хоч водночас не критимусь, бо все ж,
Окинувши довкіл Природу оком,
Милуюсь я у захваті глибокім.

16

О сестро, ніжна сестро, ти мені
Надійна, як і я тобі, опора,
Поєднаним навік, нам нестрашні
Ні час, ні простір. Нас лиха, сувора
Не роз'єднає доля в чорні дні
Поневірянь, і злигоднів, і горя:
Зв'язок, що перший нам з'єднав серця,
Лиш в смертну мить дійде свого кінця.

28 серпня 1816